

FOTOS: DE KLEINE AARDE

De tuin van... Louis Le Roy Dat is geen tuin

Al dertig jaar bouwt Le Roy aan het fundament van een ecokathedraal op een stuk land van 2,5 ha in Mildam bij Heerenveen. Le Roy is allesbehalve een tui- nier: beeldend kunstenaar, filosoof en estheticus zijn woorden die bij me opkomen als ik denk aan het gesprek dat we voerden in zijn atelier. Dat staat vol met zorgvuldig gearangschikt gekleurd glas en kijkt uit op de prachtige tuin in winterrust.

'Dat is geen tuin,' is het eerste wat Le Roy opmerkt. Immers, er is in veertig jaar géén onderhoud aan gepleegd. We kijken uit op overgroeide steen en water, overhangende heesters, rottende planten, gevallen blad en alweer ontbottende knoppen. Onmiskenbaar geordend, harmonieus mooi en... complex. In mijn ogen een tuin. Een bijzondere tuin opgebouwd uit grillige stapelingen van steen, merendeels overgroeid. Zelfs de paden zijn ongelijk en glad van algen en gevallen blad. In deze tuin wordt niet ge-

Tijd fascineert de beeldend kunstenaar Louis Le Roy. En dus ook de processen in de natuur - die plaatsvinden in zijn tuinen die geen tuinen zijn.

MARJON WEIJZEN

werkt. Wat er wel in gebeurt, krijg ik niet duidelijk. De natuur gaat haar gang en Le Roy volgt zijn impulsen, waaronder ontegenzeggelijk esthetische. Het lukt me niet om met hem te praten over grondsoort of teelttechniek. Dat soort gesprekken interesseert hem niet. De ontwikkeling van complexe systemen in de tijd fascineert de beeldend kunstenaar Le Roy. Via zijn projecten ontwikkelt hij kennis van processen in de natuur.

Van Le Roy komt het begrip 'wilde tuinen. Niet te verwarren met 'wilde-plantentuinen'. Dergelijke musea voor wilde planten vindt hij iets voor heemtuinbeheerders. Wild daarentegen was het *Le Roy-plantsoen* aan de Kennedylaan in Heerenveen, althans in de opzet die hij in de jaren zeventig daarvoor bedacht. Op een

strook van elf meter breed en een kilometer lang mocht, na het stapelwerk van Le Roy, de natuur haar gang gaan. Het was uniek in Nederland en inmiddels zijn ingrediënten uit zijn wilde tuinen veelvuldig gekopieerd. In Heerenveen bleef de essentie niet gehandhaafd: de gemeente vond dat de natuur ingeperkt, onderhouden moest worden.

Ruim dertig jaar geleden kocht Le Roy een stuk grond, waarop hij begon met de bouw van een ecokathedraal. Le Roy bouwt alleen aan de fundamenten. Meer dan tien vrachtwagens met stenen en puin verwerkte hij tot soms metershoge stapelingen. Daarbij gebruikt hij geen cement of ander bindmiddel en geen ander hulpmiddel dan zijn beide handen. De natuur reageert op de bouwsels; binnen een jaar is een stapeling

vaak alweer overgroeid. Dat bepaalt weer hoe Le Roy verder bouwt. Er is geen vooropgezet plan, laat staan een tekening. Le Roys esthetiek geeft vorm aan het geheel.

De ecokathedraal is een antwoord op de vraag 'Wat kan één mens?' van Nobelprijswinnaar Prigogine. Na Le Roys dood bouwt stichting Estafette verder aan de ecokathedraal. Duizenden mensen zullen generaties lang doorbouwen. Het is de bedoeling dat de ecokathedraal het derde millennium ruimschoots haalt.

Met een hoofd vol vragen tijd ik van Oranjewoud naar de ecokathedraal enkele kilometers verderop. In Mildam waait mijn hoofd weer schoon terwijl ik langs, over en door de bouwsels loop. En door de natuur. Steen, hout, beton, puin, stobben, takken, uitzicht.

De ecokathedraal aan de Yntzelaan te Mildam is vrij toegankelijk. Informatie: Louis Le Roy, Prins Bernhardweg 25, 8453 XC Oranjewoud.

1700

1999 Winternummer 41

in "De kleine Aarde" nummer III Winter 1999.